

คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา

สุริยา ทองคำ¹

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

¹E-mail: rayasrisuriyagunung@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมและเพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา โดยเก็บข้อมูลผู้บอกภาษาจากตำบลกะยารน้อยและตำบลกะยารใหญ่ ทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ตำบลละ 5 คน รวมเป็นผู้บอกภาษา 10 คน ผลการวิจัยคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา พบคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งสิ้น 20 คำ ได้แก่ /cha:y⁵ne¹/, /ma⁷ne¹/, /pa⁷cha:y⁵/, /ma⁷pi¹/, /pa⁷/, /ma⁷/, /wa¹/, /ha⁷/, /loŋ¹/, /laŋ¹/, /paŋ¹/, /te⁷/, /tam³/, /su¹/, /baŋ³/, /ca⁷/, /no:ŋ⁷/, /lu:k⁶/, /la:n¹/, /le:n¹/

พบมิติความแตกต่างทางความหมาย 4 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุและเพศ ส่วนผลการศึกษาลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติมี 3 ประการ ได้แก่ ระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุ การไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ และการไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: คำเรียกญาติ, ชาวไทยมุสลิม, อำเภอกะยาร

The Kinship Terms among Thai Muslims in Koh Yao District, Phang Nga Province

Suriya Thongkham¹

¹Thai language major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University.

¹E-mail : rayasrisuriyagunung@gmail.com

ABSTRACT

The study titled "Kinship Terms among Thai Muslims in Koh Yao District, Phang Nga Province" aimed to examine the basic kinship terms used by Thai Muslims and to analyze the cultural aspects reflected in the kinship terms among Thai Muslims in Koh Yao District, Phang Nga Province. By collecting information from language speakers from Koh Yao Noi Subdistrict and Koh Yao Yai Subdistrict. Both males and females aged 60 years and over, 5 people per subdistrict, totaling 10 language speakers. The research on kinship terms among Thai Muslims in Koh Yao District, Phang Nga Province, found a total of 20 basic kinship terms: /cha:y⁵ ne¹/, /ma⁶ ne¹/, /pa³ cha:y⁵/, /ma⁶ ni¹/, /pa³/, /ma⁶/, /wa:¹/, /ha⁶/, /loŋ¹/, /laŋ¹/, /paŋ¹/, /te³/, /tam³/, /su:¹/, /baŋ³/, /ca⁶/, /no:⁷/, /lu:k⁶/, /la:n¹/, /le:n¹/ . The study identified 4 dimensions of semantic differences including age, lineage, seniority, and gender. The cultural aspects reflected in these kinship terms can be summarized into 3 points including the system of seniority, where age difference is emphasized, the lack of emphasis on one side over the other, and the absence of significant gender distinctions.

Keywords: Kinship Terms, Thai Muslims, Koh Yao District.

บทนำ

การศึกษาภาษาโดยวิธีการทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) จะแสดงให้เห็นว่าภาษาของชนชาติใดชนชาติหนึ่งสะท้อนวัฒนธรรมของคนเหล่านั้น โดยการศึกษาทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์จะเน้นการวิเคราะห์ความหมายของคำในภาษาเพื่อเข้าถึงระบบความนึกคิดของผู้พูดภาษานั้น แนวทางเช่นนี้จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงทางวัฒนธรรมโดยผ่านมุมมองของเจ้าของภาษานั้น ๆ อย่างแท้จริง

ในภาคใต้ของประเทศไทยมีกลุ่มคนไทยมุสลิมอยู่เป็นจำนวนมาก สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ กลุ่มที่พูดภาษามลายูเป็นภาษาแม่ ซึ่งพบในจังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสตูลบางส่วน และกลุ่มผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน พบกระจัดกระจายอยู่ในทุกจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ลักษณะเด่นของคนไทยมุสลิมที่ทั้งสองกลุ่มมีร่วมกัน นอกจากการนับถือศาสนาอิสลามแล้ว ยังมีระบบคำเรียกญาติที่คล้ายคลึงกันอีกด้วย

ในอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นบริเวณที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากประวัติชุมชนชาวเกาะยาวกล่าวว่า มีพลเมืองที่อาศัยตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ตามชายฝั่งเมืองตรัง เมืองสตูล กลัวภัยสงครามพม่ารบไทยเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2328 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่ เนื่องจากเห็นว่าสองเกาะนี้มีความเหมาะสมที่จะหลบภัย จึงได้พร้อมใจกันตั้งหลักแหล่งและทำมาหากินประกอบอาชีพ ถือกันว่าประชาชนกลุ่มนี้เป็นบรรพบุรุษรุ่นแรกของชาวเกาะยาว (องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา: 2551)

จากข้อมูลปัจจุบันอำเภอเกาะยาว มีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 12,000 คน จากประชากรอำเภอเกาะยาวทั้งหมดเป็นชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู ร้อยละ 92 เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ร้อยละ 8 ชาวเกาะยาวใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน แต่ระบบคำเรียกญาติของชาวอำเภอเกาะยาวมีลักษณะแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชาวเกาะยาวเรียกผู้ชายที่ให้กำเนิดว่า /pa¹/ หมายถึง พ่อ แต่ในภาษาไทยถิ่นใต้เรียกว่า /pho:⁶/

ชาวเกาะยาวเรียกผู้หญิงที่ให้กำเนิดว่า /ma:⁶/ หมายถึง แม่ แต่ในภาษาไทยถิ่นใต้เรียกว่า /me:⁶/

ชาวเกาะยาวเรียกผู้ชายที่ร่วมบิดามารดาเดียวกันแต่อายุมากกว่าว่า /baŋ³/ หมายถึง พี่ชาย แต่ในภาษาไทยถิ่นใต้เรียกว่า /phi:⁶ ba:w³/

ชาวเกาะยาวเรียกผู้หญิงที่ร่วมบิดามารดาเดียวกันแต่อายุมากกว่าว่า /ca¹/ หมายถึง พี่สาว แต่ในภาษาไทยถิ่นใต้เรียกว่า /phi:⁶ sa:w¹/

จากตัวอย่างข้อมูลที่น่าเสนอมานี้จะเห็นได้ว่า คำเรียกญาติของชาวเกาะยาวมีลักษณะแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้ อย่างชัดเจน ถึงแม้จะสื่อสารกันด้วยภาษาถิ่นใต้แต่คำเรียกญาติไม่ใช่ภาษาไทยถิ่นใต้ จึงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมพบมีการศึกษาไว้เพียง 3 เรื่อง ได้แก่ เยาวลักษณ์ เฉลิเมียรติ (2542) “คำเรียกญาติในจังหวัดนครศรีธรรมราช” วราภรณ์ ติระ (2545) “คำเรียกญาติชาวไทยมุสลิมที่มีเชื้อสายต่างกันในกรุงเทพมหานคร” และชอบาย มะเซ็ง (2555) “คำเรียกญาติภาษามลายู ปัตตานีของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” แต่ “คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมใน อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา” ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจศึกษา โดยใช้วิธีการทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) วิเคราะห์ระบบเครือญาติผ่านภาษาที่ใช้ และการวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกญาติจะทำให้เราเข้าใจทัศนคติเกี่ยวกับแนวคิดความสัมพันธ์ความรู้สึกนึกคิดหรือการมองโลกของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ได้อย่างชัดเจนตามมุมมองเจ้าของภาษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา โดยวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมอำเภอเกาะยาว จังหวัด

พังงา

สมมติฐานการวิจัย

1. คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา มีมิติแห่งความแตกต่าง (dimension of contrast) 5 ประการเหมือนคำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นใต้คือ รุ่นอายุ สายเลือด เพศ อายุ และฝ่ายพ่อ/ฝ่ายแม่
2. คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นคำร่วมเชื้อสายกับคำเรียกญาติภาษามลายู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษา กำหนดจากชุมชนที่มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นในอำเภอเกาะยาว และที่มีผู้บอกภาษาที่รู้ระบบคำเรียกญาติอย่างชัดเจน ทั้งในตำบลเกาะยาวน้อย และตำบลเกาะยาวใหญ่ ได้สถานที่เก็บข้อมูลดังนี้

1.1.1 พื้นที่เกาะยาวใหญ่ เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่บ้านคลองเหี้ย บ้านช่องหลาด และบ้านพรุละโป๊ะน้อย รวม 3 หมู่บ้าน

1.1.2 พื้นที่เกาะยาวน้อย เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่บ้านปลายนา บ้านโนนบ้าน บ้านใหญ่ บ้านน้ำจืด รวม 4 หมู่บ้าน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกผู้บอกภาษาเป็นคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ตำบลละ 5 คน รวมเป็นผู้บอกภาษา 10 คน ไม่จำกัดการศึกษา อาชีพ กำเนิดเติบโตในชุมชนนั้น ๆ พูดภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน มีทัศนคติดีและเต็มใจในการให้ข้อมูล ในปี พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าใช้รายการทางความหมายแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยเกณฑ์ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint 2001 อ้างใน อรรถสิทธิ์ บุญสวัสดิ์ และสมทรง บุรุษพัฒน์ : 2561)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเป็นภาษาไทยถิ่นใต้ เพราะจะทำให้เข้าใจกันได้ดียิ่งขึ้น และเริ่มจากคำเรียกญาติที่ใกล้ตัวผู้บอกภาษาก่อน เช่น

[khon⁵ cha:y⁵ thi:⁶ ha:y² kam³ nɔ:t² raw⁵ ma:⁵ pen³ ray¹ kap³ raw⁵]

“ผู้ที่ให้กำเนิดเรามาที่เป็นเพศชาย เป็นอะไรกับเรา”

[khon⁵ jɪŋ¹ thi:⁶ ha:y² kam³ nɔ:t² raw⁵ ma:⁵ pen³ ray¹ kap³ raw⁵]

“ผู้ที่ให้กำเนิดเรามาที่เป็นเพศหญิง เป็นอะไรกับเรา”

หลังจากได้คำเรียกญาติทั้งสองคำแล้ว ผู้เขียน จะใช้เป็นคำหลักในการถามต่อไป

3.2 แสดงสัญลักษณ์ตัวแทนญาติของผู้บอกภาษาในแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ให้ผู้บอกภาษาระบุคำเรียกญาติ ตามกรอบประโยคที่กำหนดให้

3.3 นอกจากการสอบถามโดยใช้แผนภูมิความสัมพันธ์ทางเครือญาติข้างต้นแล้ว จะใช้วิธีการถามชื่อญาติพี่น้องของผู้บอกภาษาเพื่อหาความสัมพันธ์กับผู้บอกภาษาในกรณีคำเรียกญาติมีความซับซ้อน เช่น ต้องการหาคำว่า “ยายทวด” ผู้เขียนจะถามว่า แม่ของแม่ชื่ออะไร เมื่อผู้บอกภาษาตอบว่า “รอนะ” ก็จะถามต่อไปว่า “แม่ของรอนะชื่ออะไร” ผู้บอกภาษาตอบว่าชื่อ “ฟานะ” ผู้เขียนจะถามต่อไปว่า “ฟานะเป็นอะไรกับคุณ” วิธีนี้ผู้บอกภาษาจะตอบได้รวดเร็วและไม่สับสน

3.4 บันทึกข้อมูลคำเรียกญาติด้วยสัทอักษรสากล โดยปรับใช้สัทอักษรตามงานวิจัยเรื่อง “ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดพังงา” ของ อมรรรัตน์ ศิริบุษย์ (2531)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลคำเรียกญาติที่ได้มาศึกษาความหมายของคำแต่ละคำแล้ว นำมากำหนดมิติแห่งความแตกต่าง (dimension of contrast) ของคำเรียกญาติทั้งหมด

4.2 เมื่อได้มิติแห่งความแตกต่างนำมาระบุหารรณลักษณะ (semantic Features) ซึ่งรณลักษณะเหล่านี้จะใช้เป็นองค์ประกอบของความหมายของคำเรียกญาติ

4.3 สร้างแผนภูมิต้นไม้แสดงระบบคำเรียกญาติ

4.4 ระบุความหมายของคำเรียกญาติแต่ละคำโดยใช้รณลักษณะ เช่น

/paʔ³ /	/maʔ⁶/
$\begin{bmatrix} \text{รุ่น} +1 \\ + \text{สายตรง} \\ + \text{ชาย} \end{bmatrix}$	$\begin{bmatrix} \text{รุ่น} +1 \\ + \text{สายตรง} \\ - \text{ชาย} \end{bmatrix}$

4.5 นำเสนอคำเรียกญาติที่วิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายแล้วในรูปตารางแสดงความหมายคำเรียกญาติ

4.6 วิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติพื้นฐาน

ผลการวิจัย

1. ความหมายและองค์ประกอบของคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา

ผลการศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา พบคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งสิ้น 20 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา

ความหมายที่จะแสดงต่อไปนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ผู้เขียนเขียนความหมายด้วยสัญลักษณ์สากล เพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป ความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานทั้ง 20 คำมีดังต่อไปนี้

1.	/cha:y⁵ neʔ¹/	<ชายแนะ>	FaFaFa, FaMoFa, MoFaFa, MoMoFa
2.	/maʔ⁶ neʔ¹/	<มะแนะ>	FaFaMo, FaMoMo, MoFaMo, MoMoMo
3.	/paʔ³ cha:y⁵/	<ป๊ะชาย>	FaFa, MoFa,
4.	/maʔ⁶ jniŋ¹/	<มะหญิง>	FaMo, MoMo
5.	/paʔ³/	<ป๊ะ>	Fa
6.	/maʔ⁶/	<มะ>	Mo
7.	/wa:¹/	<หาว>	FaBr(o), FaSi(o), MoBr(o), MoSi(o) (อายุลำดับที่ 1)
8.	/haʔ⁶/	<ฮะ>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 2)
9.	/loŋ¹/	<หลง>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 3)

10	/laŋ ¹ /	<หลัง>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 4)
11	/paŋ ¹ /	<หญิง>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 5)
12	/teʔ ³ /	<เต๊ะ>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 6)
13	/tam ³ /	<ดำ>	FaBr, FaSi, MoBr, MoSi(อายุลำดับที่ 7)
14	/su: ¹ /	<สุ>	FaBr(y), FaSi(y), MoBr(y), MoSi(y) (อายุลำดับที่ 8)
15	/baŋ ³ /	<บัง>	Br(o)
16	/caʔ ⁴ /	<จ๊ะ>/	Si(o)
17	/noŋ ⁷ /	<น้อง>	Br(y), Si(y)
18	/lu:k ⁶ /	<ลูก>	So, Da
19	/lan ¹ /	<หลาน>	SoSo, SoDa, DaSo, DaDa Br(o)So, Br(o)Da, Br(y)So, Br(y)Da Si(o)So, Si(o)Da, Si(y)So, Si(y)Da
20	/le:n ¹ /	<เหลน>	SoSoSo, SoSoDa, SoDaSo, DaDaSo SoSoDa), DaSoDa, DaDaSo, DaDaDa etc.

1.2 มิติแห่งความแตกต่างและอรรถลักษณะคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา
คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา มีมิติแห่งความแตกต่าง กำหนดได้ 4
ประการ คือ รุนอายุ สายเลือด อายุ และเพศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 รุนอายุ หมายถึง คราวสมัยของคนที่กำหนดขึ้นเป็นระยะ ๆ จำแนกเป็น 7 รุนอายุได้แก่

- 1) รุนตัวเอง (รุนอายุ 0)
- 2) รุนอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 1 รุนอายุ (อายุ+1)
- 3) รุนอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 2 รุนอายุ (อายุ+2)
- 4) รุนอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 3 รุนอายุ (อายุ+3)
- 5) รุนอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 1 รุนอายุ (อายุ-1)
- 6) รุนอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 2 รุนอายุ (อายุ-2)
- 7) รุนอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 3 รุนอายุ (อายุ-3)

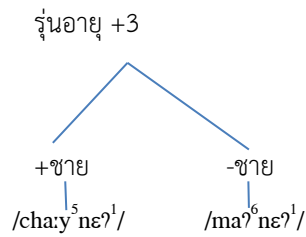
1.2.2 สายเลือด หมายถึง การสืบสายเลือดเดียวกันหรือมีบรรพบุรุษร่วมกัน จำแนกเป็น (+สายตรง)
หมายถึง สัมพันธ์สืบเชื้อสายโดยตรง เช่น ปู่กับพ่อ เป็นต้น และ (-สายตรง) หมายถึง การมีบิดามารดาร่วมกัน เช่น พี่กับน้อง
 เป็นต้น

1.2.3 อายุ หมายถึง ช่วงเวลานับตั้งแต่เกิดหรือมีมาจนถึงระยะเวลาที่กล่าวถึง อรรถลักษณะในมิตินี้
แบ่งเป็นแบบ (+อายุ) และ (-อายุ) อายุในที่นี้เป็นอายุที่นำมาเปรียบกันในคนรุนอายุเดียวกัน เช่น น้าตัวเองไปเปรียบกับญาติ
อีกคนที่อยู่ในรุนอายุเดียวกัน ถ้าตัวเองมีอายุนานกว่าก็จะเป็น (+อายุ) ถ้าตัวเองอายุน้อยกว่าก็จะเป็น (-อายุ)

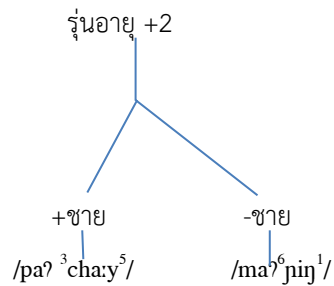
1.2.4 เพศ หมายถึง รูปที่แสดงให้รู้ว่าเป็นหญิงหรือชาย แบ่งออกเป็น (+ชาย) และ (-ชาย) หมายถึง ผู้ชาย
และผู้หญิงตามลำดับ

1.3 คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา แสดงโดยแผนภูมิต้นไม้

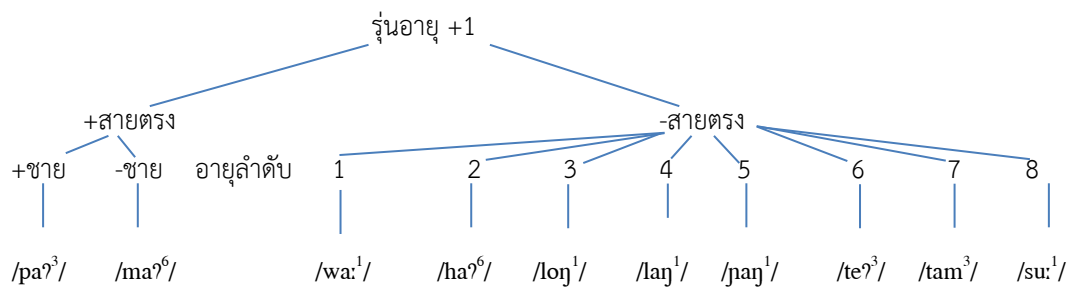
1.3.1 คำเรียกญาติพื้นฐานรุ่นอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 3 รุ่นอายุ (รุ่นอายุ +3)

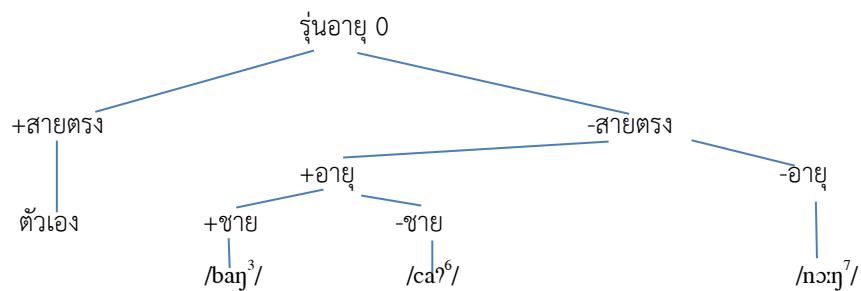
1.3.2 คำเรียกญาติพื้นฐานในรุ่นอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 2 รุ่นอายุ (รุ่นอายุ +2)

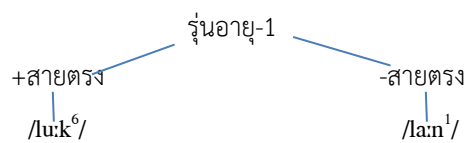
1.3.3 คำเรียกญาติพื้นฐานในรุ่นอายุที่อาวุโสระดับสูงขึ้นไป 1 รุ่นอายุ (รุ่นอายุ +1)

1.3.4 รุ่นตัวเอง (รุ่นอายุ 0)

1.3.5 รุ่นอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 1 รุ่นอายุ (รุ่นอายุ-1)

1.3.6 รูนอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 2 รูนอายุ (รูนอายุ -2)

รูนอายุ -2
/la:n¹/

1.3.6 รูนอายุที่อาวุโสระดับต่ำลงมา 3 รูนอายุ (รูนอายุ -3)

รูนอายุ -3
/le:n¹/

1.4 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

จากการกำหนดมิติความแตกต่างของคำเรียกญาติพื้นฐาน ของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา และสร้างแผนภูมิต้นไม้แสดงระบบคำเรียกญาติ ทำให้ผู้เขียนได้รสรลักษณะแสดงความหมายของคำเรียกญาติในแต่ละคำดังนี้

1. /cha:y ⁵ ne ⁷ / [รูนอายุ +3 +ชาย]	2. /ma ⁷ ne ⁷ / [รูนอายุ +3 -ชาย]	3. /pa ⁷ cha:y ⁵ / [รูนอายุ +2 +ชาย]	4. /ma ⁷ pinj ¹ / [รูนอายุ +2 -ชาย]
5. /pa ⁷ / [รูน + 1 +สายตรง +ชาย]	6. /ma ⁷ / [รูน + 1 +สายตรง -ชาย]	7. /wa: ¹ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่1]	8. /ha ⁷ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่ 2]
9. /loŋ ¹ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่3]	10. /laŋ ¹ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่4]	11. /paŋ ¹ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่5]	12. /te ⁷ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่6]
13. /tam ³ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่ 7]	14. /su: ¹ / [รูน + 1 -สายตรง +อายุลำดับที่ 8]	15. /baŋ ³ / [รูน 0 -สายตรง +ชาย +อายุ]	16. /ca ⁷ / [รูน 0 -สายตรง -ชาย +อายุ]
17. /no:ŋ ⁷ / [รูน 0 -สายตรง +อายุ]	18. /lu:k ⁶ / [รูน -1 +สายตรง]	19. /la:n ¹ / [รูน -2]	20. /le:n ¹ / [รูน -3]

1.5 ตารางแสดงความหมายคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

หลังจากระบุองค์ประกอบทางความหมายคำเรียกญาติแต่ละคำโดยใช้วรรณลักษณ์แล้วจะนำเสนอคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ในรูปแบบตารางโดยในตารางแบ่งมิติความแตกต่าง และนำคำเรียกญาติพื้นฐานมาใส่ตารางตามความหมายที่ระบุโดยวรรณลักษณ์ ดังนี้

รุ่น อายุ	อายุ	สายเลือด			
		+สายตรง		-สายตรง	
		เพศ			
		+ชาย	-ชาย	+ชาย	-ชาย
+3		/cha:y ⁵ neŋ ¹ /	/maŋ ⁶ neŋ ¹ /	/cha:y ⁵ neŋ ¹ /	/maŋ ⁶ neŋ ¹ /
+2		/paŋ ³ cha:y ⁵ /	/maŋ ⁶ piŋ ¹ /	/paŋ ³ cha:y ⁵ /	/maŋ ⁶ piŋ ¹ /
+1	1	/paŋ ³ /	/maŋ ⁶ /	/wa: ¹ /	
	2			/haŋ ⁶ /	
	3			/loŋ ¹ /	
	4			/laŋ ¹ /	
	5			/paŋ ¹ /	
	6			/teŋ ³ /	
	7			/tam ³ /	
	8			/su: ¹ /	
0	+อายุ	ตัวเรา		/baŋ ³ /	/caŋ ⁴ /
	-อายุ			/no:ŋ ⁷ /	
-1		/lu:k ⁶ /		/la:n ¹ /	
-2		/la:n ¹ /			
-3		/le:n ¹ /			

จากผลการวิเคราะห์วรรณลักษณ์คำเรียกญาติพื้นฐานแต่ละคำของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ในตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาวมีมิติแห่งความแตกต่าง 4 มิติคือ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และเพศ ไม่มีมิติเรื่องฝ่ายพ่อ/แม่ เหมือนกับภาษาไทย คำเรียกญาติในรุ่นอายุ +1 ถึง รุ่นอายุ +3 แสดงมิติความแตกต่างด้วยรุ่นอายุและเพศ ได้แก่ /paʔ³/, /maʔ⁶/, /paʔ³cha:y⁵/, /maʔ⁶jiŋ¹/, /cha:y⁵neʔ¹/ และ /maʔ⁶neʔ¹/ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบลักษณะเด่นในคำเรียกญาติรุ่นที่ +1 ในสายข้าง ว่า มีการลำดับอายุ โดยไม่มีการแยกญาติว่าเป็นฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ และไม่มีการแยกเพศชายหรือเพศหญิง กล่าวคือถ้าเป็นพี่ชายหรือพี่สาวของพ่อหรือแม่คนโตสุด จะต้องเรียกว่า /wa:¹/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 2 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /haʔ⁶/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 3 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /loŋ¹/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 4 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /laŋ¹/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 5 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /paŋ¹/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 6 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /teʔ³/ ถ้าเป็นพี่หรือน้องทั้งชายและหญิง คนที่ 7 ของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติ

ว่า /tam³/ ถ้าเป็นน้องคนสุดท้องของพ่อหรือแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /su:¹/ การลำดับในรุ่น +1 สายข้างนั้น ญาติที่มีอายุมากที่สุดจะต้องเรียก /wa:¹/ ญาติที่มีอายุน้อยที่สุดจะต้องใช้คำว่า /su:¹/ เท่านั้น ส่วนคำเรียกญาติอื่น ๆ จะใช้เรียกตามลำดับอายุของญาติคนนั้น ๆ เช่น ถ้าแม่มีพี่น้อง 4 คน แม่เป็นคนสุดท้อง พี่คนโตของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /wa:¹/ พี่คนรองของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /ha:⁶/ พี่คนที่สามของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /loŋ¹/ เราจะไม่มี /su:¹/ เพราะเราจะเรียกแม่ว่า /ma:⁶/ อีกตัวอย่างหนึ่งเช่น ถ้าแม่มีพี่น้อง 5 คน แล้วแม่เป็นพี่คนโตเราจะไม่ใช้ /wa:¹/ เราจะมีแค่ /ma:⁶/ เรียกน้องคนรองของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /ha:⁶/ น้องคนที่ 3 ของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /loŋ¹/ น้องคนที่ 4 ของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /laŋ¹/ และน้องคนสุดท้องของแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า /su:¹/ เป็นต้น และหากในกรณีแม่หรือพ่ามีพี่น้องมากกว่า 8 คน ก็จะใช้คำเรียกญาติซ้ำที่คำว่า /su:¹/ ไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้อง

ในรุ่นอายุ 0 สายข้าง มีมิติของเพศในผู้ที่มีอายุมากกว่าเพศชาย เรียก /baŋ³/ อายุมากกว่าและเป็นเพศหญิง ใช้คำเรียกว่า /ca:⁶/ ส่วนรุ่นอายุ -1 แสดงความแตกต่างเพียงรุ่นอายุและสายเลือด คือ /lu:k⁶/ และ ต่างสายเลือด คือ /la:n¹/ ในรุ่นอายุ -2 และ -3 แสดงความแตกต่างเพียงรุ่นอายุเท่านั้น ได้แก่คำว่า /la:n¹/ และ /le:n¹/ ซึ่งลูกของเหลน /le:n¹/ ลงไปก็จะเรียกรวม ๆ ว่า /le:n¹/ ทั้งหมด

2. ลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

คำว่าวัฒนธรรมในบทความนี้ หมายถึง “ความรู้” หรือ “สิ่งที่เราต้องรู้” เพื่อให้สามารถประพจน์ในทางที่เป็นที่ยอมรับสำหรับสมาชิกผู้อื่นในสังคมเรา (Goodenough 1975 อ้างใน วราภรณ์ ติระ : 2545) ผลของการศึกษาความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานสะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวมุสลิม ในอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา มี 3 ประการ คือ ระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุ การไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ และการไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุ

ผลจากการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุนั้น มาจากผลวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐาน พบว่า คำเรียกญาติพื้นฐานให้ภาพเด่นชัดว่า มีการให้ความสำคัญกับเรื่องระบบอาวุโสหรือความแตกต่างทางอายุในคำเรียกญาติ กล่าวคือ มีมิติแห่งความแตกต่างรุ่นอายุในคำเรียกญาติพื้นฐานรุ่นอายุ +2 และ +3 ในคำเรียกญาติว่า /pa:³cha:y⁵/ /ma:⁶piŋ¹/ /cha:y⁵ne:¹/ /ma:⁶ne:¹/ และในญาติพื้นฐานรุ่นอายุ +1 สายข้าง ที่มีการจำแนกตามลำดับอายุอย่างละเอียด เพื่อบอกสถานะให้ทราบถึงความอาวุโส เช่น คำเรียกญาติว่า /wa:¹/ /ha:⁶/ /loŋ¹/ /laŋ¹/ /paŋ¹/ /te:³/ /tam³/ /su:¹/ เป็นต้น

2.2 การไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ

ผลจากการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญนั้น มาจากคำเรียกญาติแต่ละคำในคำเรียกญาติพื้นฐาน มีการใช้คำเรียกญาติเหมือนกันทั้งที่เป็นญาติฝ่ายพ่อและญาติฝ่ายแม่ ซึ่งปรากฏอย่างชัดเจนในคำเรียกญาติทุกรุ่นอายุ เช่น เรียกรุ่นอายุ + 2 ว่า /ma:⁶ne:¹/ /cha:y⁵ne:¹/ เหมือนกันทั้งฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ หรือการเรียก รุ่นอายุ +1 สายข้าง ด้วยคำเดียวกันโดยไม่แบ่งฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ เช่น /wa:¹/ /ha:⁶/ /loŋ¹/ /su:¹/ เป็นต้น แสดงให้เห็นสังคมชาวไทยมุสลิมที่อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เน้นความสมัคปรองดองของคนในสังคม จึงไม่มีคำเรียกญาติที่เน้นฝ่ายใดเป็นสำคัญ ซึ่งการไม่แบ่งฝ่ายญาติจะทำให้ญาติทุกฝ่ายเกิดความเท่าเทียมกันและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

2.3 การไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ

ผลจากการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่อำเภอเกาะยาวไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ มาจากการศึกษาความหมายแก่นของคำเรียกญาติพื้นฐาน พบว่า ในญาติพื้นฐานรุ่นอายุ+1 สายข้าง มีการจำแนกลำดับอายุอย่างละเอียด แต่ไม่มีการแบ่งเรื่องเพศหญิงและเพศชาย หรือในรุ่นอายุ -1 ถึง รุ่นอายุ-3 ในคำว่า /luk⁶/, /lan¹/, /len¹/ จึงแสดงให้เห็นอย่างว่าชาวอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ไม่ให้ความสำคัญกับเพศใดเป็นพิเศษ ซึ่งก็สอดคล้องกับประเพณีหลายอย่างในอำเภอเกาะยาว จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา (สัมภาษณ์ : 5 พ.ค. 2565) ได้ให้ข้อมูลว่า การแบ่งทรัพย์สิน หรือ มรดกก็ต้องแบ่งเท่าเทียมกันทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ศาสนาอิสลามถึงแม้จะดูเหมือนว่าให้อำนาจกับผู้ชาย แต่ก็มีหลายอย่างที่ให้เกิดประโยชน์ เช่น ในพิธีแต่งงาน เมื่อเจ้าบ่าวได้ทำพิธีนิกะห์ หรือแต่งงานกับเจ้าสาวเสร็จสมบูรณ์แล้ว เจ้าบ่าวจะต้องอยู่ที่บ้านเจ้าสาวเป็นเวลา 3 วัน ก่อนจะตกลงกันว่าจะไปอยู่ที่บ้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือไปตั้งครอบครัวใหม่ จากความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานและข้อมูลสนับสนุนจากผู้บอกภาษาแสดงให้เห็นได้ว่าชาวไทยมุสลิมที่อำเภอเกาะยาวไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

1. ผลการวิจัยคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา พบคำเรียกญาติพื้นฐานทั้งสิ้น 20 คำ ได้แก่ /cha:y⁵ne¹/, /ma⁶ne¹/, /pa⁷cha:y⁵/, /ma⁶jin¹/, /pa⁷/, /ma⁶/, /wa:¹/, /ha⁶/, /lon¹/, /lan¹/, /pan¹/, /te⁷/, /tam³/, /su:¹/, /ban³/, /ca⁷/, /no:ŋ⁷/, /luk⁶/, /lan¹/, /len¹/ พบมีความแตกต่างทางความหมาย 4 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และเพศ

2. ผลการศึกษาลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติมี 3 ประการ ได้แก่ ระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุ การไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ และการไม่ยึดถือเรื่องเพศเป็นสำคัญ

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยคำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา พบมีความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐาน 4 มิติ ได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และเพศ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติที่ตั้งไว้ว่า คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา มีมิติแห่งความแตกต่าง (dimension of contrast) 5 ประการเหมือนคำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นใต้คือ รุ่นอายุ สายเลือด เพศ อายุ และฝ่ายพ่อฝ่ายแม่ แต่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เยาวลักษณ์ เฉลิมเกียรติ (2542) ศึกษา “คำเรียกญาติในจังหวัดนครศรีธรรมราช” ในด้านผลการศึกษามิติความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกญาติกลุ่มชาวไทยมุสลิม และผลการศึกษาขอบาส มะเซ็ง (2555) ที่ได้ศึกษา “คำเรียกญาติภาษามลายูปัตตานีของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนใต้” พบมีความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกญาติตรงกัน 4 มิติ คือ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ และเพศ เช่นกัน

2. จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่าคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา เป็นคำร่วมเชื้อสายกับคำเรียกญาติภาษามลายูนั้น ผลจากการศึกษาพบว่าคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิมอำเภอเกาะยาว มีคำศัพท์ร่วมเชื้อสายกับคำเรียกญาติในภาษามลายูตรงตามสมมติฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับคำเรียกญาติพื้นฐานในกลุ่มคนที่พูดภาษามลายูหรือกลุ่มคนเชื้อสายมลายู เช่น ในภาษามาลาเซีย (สุมาลี นิมนานุภาพ : 2558) นครศรีธรรมราช (เยาวลักษณ์ เฉลิมเกียรติ : 2542) และกรุงเทพฯ (วรารักษ์ ติระ : 2545) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำศัพท์ภาษามลายู	ความหมาย	เกาะยาว	กรุงเทพฯ	นครศรีธรรมราช
/ba: paʔ/	“พ่อ”	/paʔ ³ /	/pɔʔ/	/paʔ ³ /
/ʔəm maʔ/	“แม่”	/maʔ ⁶ /	/mɔʔ/	/maʔ ³ /
/ʔa baŋ/	“พี่ชาย”	/baŋ ³ /	/baŋ/	/baŋ ³ /
/ka kaʔ/	“พี่สาว”	/caʔ ⁴ /	/ciʔ/	/caʔ ⁴ /

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นว่า คำเรียกญาติพื้นฐานของชาวไทยมุสลิม อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา เป็นคำร่วมเชื้อสายกับคำในภาษามลายู สันนิษฐานได้ว่าบรรพบุรุษของชาวเกาะยอนั้นอาจจะเป็นชาวมลายูและใช้ภาษามลายูมาก่อนจะเปลี่ยนมาใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ โดยยังหลงเหลือเพียงคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาที่แสดงถึงการมีบรรพบุรุษร่วมกับชาวมลายู

3. ผลการศึกษาลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นจากคำเรียกญาติ พบว่าชาวมุสลิมในอำเภอกะยาร จังหวัดพังงาในการศึกษาคครั้งนี้ ชาวมุสลิมในกรุงเทพมหานคร (วรารณ ติระ:2545) มุสลิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช (เยาวลักษณ์ เณลิเกียรติ : 2542) และชาวมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ชอบาส มะเซ็ง : 2555) สะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมผ่านคำเรียกญาติพื้นฐาน คล้ายคลึงกันเป็นหลัก ๆ 2 ประการ คือระบบอาวุโสหรือการเน้นความแตกต่างทางอายุ และการไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ แสดงให้เห็นว่าชาวมุสลิมทุกกลุ่มให้ความสำคัญกับระดับอาวุโสเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งระบบความคิดนี้จะเป็นการรอบให้สมาชิกในสังคมรู้จักสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนการไม่เน้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นสำคัญ เป็นการรอบแนวคิดสำคัญที่จะทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุกเกิดความร่วมมือร่วมใจ ไม่แบ่งฝักฝ่าย ส่งผลให้สังคมอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข ซึ่งภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมสองประการนี้ สืบให้เห็นได้อย่างชัดเจนจากคำเรียกญาติพื้นฐานของชาวมุสลิมทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การศึกษาคครั้งนี้ทำให้เข้าใจระบบคำเรียกญาติและวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านคำเรียกญาติของชาวอำเภอกะยาร จังหวัดพังงามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนเห็นคุณค่า และภูมิใจในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นใต้จากแหล่งข้อมูลอื่นหรือขอบเขตพื้นที่อื่น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำเรียกญาติในภาษาไทยถิ่นใต้ อำเภอกะยาร จังหวัดพังงา เช่น เปรียบเทียบกับภาษาถิ่นมลายู เปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 ภาค เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชอบาส มะเซ็ง. (2555). คำเรียกญาติภาษามลายูปัตตานีของมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เยาวลักษณ์ เณลิเกียรติ. (2542). คำเรียกญาติในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรารณ ติระ. (2545). คำเรียกญาติของชาวไทยมุสลิมที่มีเชื้อสายต่างกันในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ . กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุมาลี นิมนานภาพ. (2558). “คำเรียกเครือญาติในภาษามาลาเลย์ตอน 1” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. ฉบับวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2561 ออนไลน์ : <https://www.dailynews.co.th/article/299812>.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา. (2551). หนังสือแนะนำเกาะยาว. (ม.ป.พ).
- อมรรัตน์ ศิริบุษย์. (2531). ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดพังงา. ปรินต์งานพิมพ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (1987). ลักษณะสำคัญบางประการของไทยที่แสดงโดยคำเรียกญาติ” ภาษาและวรรณคดีไทย. 7.1 55-68.
- อมรา พงศาพิชญ์.(2533). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถสิทธิ์ บุญสวัสดิ์ และสมทรง บุรุษพัฒน์. (2561). มองไทดำผ่านคำเรียกญาติ. กรุงเทพฯ : บริษัทจรัสสินทวงศ์การพิมพ์จำกัด.